

Saturs

Priekšvārds (A. Endziņš)	9
Autora priekšvārds grāmatas pirmajam un otrajam izdevumam	10
Ievads	12
1. Atgriešanās nākotnē: vispārējās tiesību zinātnes pirmsākumi antīkajā Grieķijā	25
1.1. Retorika Temīdas kalpībā	25
1.2. Izzināšanas māksla	34
1.3. Aristoteļa mantojums	43
1.4. Siloģisma “atklāšana”	51
2. Tiesību fenomens	57
2.1. Kas ir tiesības?	57
2.2. Tiesības un intereses	60
2.3. Tiesības un valsts	65
2.4. Tiesības un brīvība	69
2.5. Vai tikai taisnīgas tiesības?	71
3. Tiesiskās telpas organizācija	77
3.1. Tiesību līmeņi	77
3.2. Tiesību sistēma un tās struktūra	79
3.3. Tiesību principi	84
3.4. Tiesību funkcijas	90
4. Tiesības zem hegemoniskās globalizācijas spiediena	96
4.1. Globalizācija un tās izpausmes	96
4.2. Tiesību globalizācijas jēdziens	101
4.3. Globalizācijas tiesības	106
4.4. Tiesību difūzijas jēdziens	110
4.5. Tiesību difūzija realitātē: Latvija Eiropas Savienībā	113
4.6. Tiesību plurālisms	115
4.7. Globālā tiesību plurālisma koncepcija	116
4.8. Tiesību plurālisma izpausmes dažādos tiesību līmeņos	120
4.9. Tiesību teorija globalizācijas ietekmē	125
5. Mentālās tiesības	129
5.1. Tiesību psiholoģiskā elementa atklāšana	129
5.2. Mentālo tiesību jēdziens	133
5.3. Tiesiskā apziņa	136

5.4. Tiesiskās apziņas struktūra	139
5.5. Tiesiskās apziņas veidi	146
5.6. Jurista profesionālā tiesiskā apziņa	154
6. Dogmatiskās tiesības	161
6.1. Tiesību dogma	161
6.2. Dogmatiskā metode	165
6.3. Tiesību kā normatīvas realitātes atklāšana	177
6.4. Juridiskais pozitīvisms	183
6.5. Dogmatiskās tiesības realitātē un perspektīvā	192
7. Tiesību norma sociālo normu kopumā	197
7.1. Sociālās normas jēdziens	197
7.2. Sociālo normu veidi	201
7.3. Tiesību normas pazīmes un jēdziens	207
7.4. Tiesību un morāles normas	210
7.5. Tiesību un tehniskās normas	213
8. Tiesību normas struktūra	218
8.1. Tiesību normas elementi	218
8.2. Hipotēzes veidi	221
8.3. Dispozīcijas veidi	226
8.4. Sankcija un tās veidi	230
9. Tiesību normu veidi	234
9.1. Tiesību normu daudzveidība un klasifikācija	234
9.2. Tiesību normu klasifikācija pēc satura tvēruma	236
9.3. Speciālo tiesību normu klasifikācija pēc tiesību funkcijām	239
9.4. Speciālo tiesību normu klasifikācija pēc regulēšanas metodes	241
9.5. Tiesību normu klasifikācija pēc tiesiskās regulēšanas priekšmeta	242
9.6. Tiesību normu klasifikācija pēc izvietojuma normatīvajos juridiskajos aktos	244
10. Tiesību avoti	248
10.1. Tiesību normu jaunrade	248
10.2. Tiesību avota jēdziens un veidi	258
10.3. Vispārīgie tiesību principi	263
10.4. Ieraduma tiesības	266
10.5. Judikatūra	268
10.6. Līgums	269
10.7. Doktrinālās tiesības	271
11. Normatīvie tiesību akti	275
11.1. Normatīvie tiesību akti kā tiesību avots un to klasifikācija	275
11.2. Leģislatīvie akti	280
11.3. Ārējie un iekšējie administratīvie normatīvie akti	293
11.4. Eiropas Savienības iestāžu akti	298

12. Normatīvo tiesību aktu spēks Latvijas Republikā	303
12.1. Nacionālo normatīvo tiesību aktu spēks laikā	303
12.2. Nacionālo normatīvo tiesību aktu spēks telpā	307
12.3. Nacionālo normatīvo tiesību aktu spēks attiecībā uz subjektiem	311
12.4. Eiropas Savienības iestāžu aktu spēks Latvijas Republikā	314
13. Tiesību normu sistēma un sistematizācija	320
13.1. Tiesību normu sistēmas jēdziens	320
13.2. Tiesību normu sistēmas sastāvdaļas	321
13.3. Tiesību normu sistematizācija	328
13.4. Tiesību normu inkorporācija un konsolidācija	330
13.5. Tiesību normu kodifikācija	332
14. Reālās tiesības	336
14.1. Juridiskais reālisms un reālo tiesību jēdziens	336
14.2. Tiesiskā kārtība	341
14.3. Tiesiskais statuss	345
14.4. Tiesiskās attiecības	347
14.5. Tiesisko attiecību struktūra	349
14.6. Subjektīvās tiesības un subjektīvie tiesiskie pienākumi	354
14.7. Juridiskie fakti	359
15. Tiesību normu realizācija	364
15.1. Tiesību normu realizācijas veidi	364
15.2. Piemērošana kā īpašs tiesību normu realizācijas veids	367
15.3. Gadījuma identifikācija	371
15.4. Pierādījumi un pierādīšana	375
15.5. Juridiskā kritika	379
15.6. Tiesību normas jēgas noskaidrošana	383
15.7. Tiesību normas piemērošanas akts	385
16. Juridiskā spriešana	390
16.1. Juridiskās spriešanas jēdziens	390
16.2. Juridiskais silogisms	393
16.3. Juridiskās spriešanas pirmā fāze	397
16.4. Juridiskās spriešanas otrā fāze	402
16.5. Spriešanas likloču ceļš juridiskajā procesā	406
17. Tiesību normu interpretācija	414
17.1. Tiesību normu interpretācijas jēdziens	414
17.2. Interpretācijas veidi	417
17.3. Interpretācijas paņēmieni	418
17.4. Semantiskā interpretācija	421
17.5. Gramatiskā interpretācija	425
17.6. Loģiskā interpretācija	428
17.7. Sistēmiskā interpretācija	431
17.8. Vēsturiskā interpretācija	434
17.9. Teleoloģiskā interpretācija	437

17.10. Sociālā interpretācija	440
17.11. Interpreta izvēles kritēriji	441
17.12. Interpretācijas rezultāti	443
18. “Tiesnešu tiesības”	447
18.1. Individuālās normas formulēšana – tehnika vai jaunrade?	447
18.2. Jēdziens “tiesnešu tiesības”	448
18.3. Tiesnešu tiesības anglosakšu tiesību sistēmā	450
18.4. Tiesnešu tiesības romāņu-ģermāņu tiesību sistēmā	453
18.5. Tiesību normu kolīzijas un to veidi	454
18.6. Robs tiesībās	460
18.7. Normatīvo robu veidi	463
18.8. Analogijas secinājumi individuālo tiesību normu konstruēšanā	468
18.9. Principu loma speciālo tiesību normu pilnveidošanā	472
19. Tiesiski nozīmīga uzvedība	479
19.1. Tiesiska uzvedība	479
19.2. Tiesību pārkāpums kā deviantas uzvedības veids	484
19.3. Tiesību pārkāpuma objekts	490
19.4. Tiesību pārkāpuma objektīvā puse	492
19.5. Tiesību pārkāpuma subjekts	495
19.6. Tiesību pārkāpuma subjektīvā puse	497
19.7. Tiesību pārkāpumu veidi	501
19.8. Juridiskās atbildības jēdziens un veidi	506
Personu rādītājs	514
Priekšmetu rādītājs	519